

עפ"ג 1012/09/17 - מאגדה חוואש נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
לפני כב' השופטים: י' נועם סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

עפ"ג 1012-09-17

המערער

מאגדה חוואש
על-ידי ב"כ עו"ד רמזי קטילת

נגד
המשיבה

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג' סקפה שפירא), מיום 12.6.2017, בת"פ 37159-10-15, לפיו נדונה המערערת לחודש מאסר בפועל ולמאסר על תנאי, זאת לאחר שהורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 1(274) ו- (2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובעבירת התפרעות - לפי סעיף 102 לחוק הנ"ל.

2. על פי עובדות כתב-האישום, העומדות ביסוד הודאתה של המערערת והכרעת-הדין, ביום 20.3.2014, בעת ביקורו של ח"כ משה פייגלין בהר הבית, השתתפה המערערת בהתפרעות במקום, שבמהלכה נזרקו לעבר שוטרים שנכחו במקום אבנים ובקבוקי מים. המערערת השמיעה קריאות "אללה אכבר" לעבר השוטרים, ובעת ששוטרים ליוו אדם שנעצר בהתפרעות, השליכה המערערת לעברם כיסא פלסטיק ופגעה באחד מהם, תוך שהיא צועקת "אללה אכבר".

3. המערערת, ילידת 1953 הייתה כבת 60 בעת ביצוע העבירות. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה עולה כי היא נשואה, אם לשבעה וסבתא לנכדים וכי אין בעברה הרשעות קודמות. בשנות ה-90 נחבלה מנפילה ונותחה בראשה. בתסקיר שירות המבחן צוין, כי הואיל ומדובר באישה בת 63 נשואה, אם לילדים וסבתא לנכדים, אשר זו מעורבותה

הראשונה והיחידה בפלילים, והיות שמדובר באישה חולנית, העונש המתאים הוא עונש מרתיע, צופה פני עתיד, בדמות מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מעבירה.

מחוות דעת הממונה על עבודות, שבית המשפט קמא הורה על הכנתה, עולה כי רופא שב"ס קבע שהמערערת אינה כשירה מבחינה בריאותית לבצע עבודות שירות. בחוות-הדעת צוין, על סמך המסמכים הרפואיים בעניינה של המערערת, כי המערערת "סובלת מבעיות קשות נוירולוגיות ואורתופדיות בקושי הולכת, מתלוננת על כאבים, אינה מסוגלת לעבוד חמישה ימים בשבוע רצוף". בין השאר צוין, כי היא סובלת מאפילפסיה וסחרחורות. יצוין, כי ממסמכים רפואיים שהוגשו לבית-המשפט במהלך הדיון בערעור עולה, בין-השאר, כי המערערת עברה ניתוח במוחה, וסובלת מאז מאפילפסיה וסחרחורות, וכן לוקה בבעיות אורתופדיות.

לאור חוות-דעתו של הממונה, הזמין בית-משפט קמא תסקיר משלים משירות המבחן, שהמליץ על הטלת שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות בלשכת הרווחה במזרח ירושלים.

4. בטיעוניה בית המשפט קמא ביקשה המאשימה לקבוע, כי מתחם העונש ההולם למעשה עומד על 6-12 חודשי מאסר בפועל. משכך ביקשה לגזור על המערערת שישה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

בא כוחה של המערערת ביקש בטיעוניה בבית המשפט קמא לאמץ את המלצת שירות המבחן כאמור לעיל, וטען כי הטלת עונש מאסר על אישה חולנית בגילה של המערערת איננה מידתית.

5. בגזר-דינו עמד בית-משפט קמא על כך שהמערערת נטלה חלק בהתפרעות, ותרמה במעשיה להתלהטות הרוחות. בית המשפט עמד על עונש מזערי הקבוע בחוק לעבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, והפנה לפסיקה שבה נדונו קטינים לעונשי מאסר בפועל בגין עבירות אלה. נוכח האמור לעיל, קבע בית המשפט קמא כי מתחם העונש ההולם עומד על מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות עד 12 חודשי מאסר בפועל, לצדם של עונשים נוספים.

בעניין העונש המתאים ציין בית-משפט קמא: "לנוכח גילה של הנאשמת והיעדרו של עבר פלילי, סברתי כי העונש המתאים לנאשמת הוא עונש לריצוי בדרך של עבודות שירות. בשל העובדה כי הנאשמת נמצאה בלתי כשירה לבצע עבודות שירות שבתי וביקשתי משירות המבחן לבחון את כשירותה לרצות עונש של שירות לתועלת הציבור, מתוך סברה כי ייתכן במקרה זה ניתן יהיה להסתפק בעונש שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב מאוד מתוך הנחה כי יוגשו גם

מסמכים התומכים בטענות לגבי מצבה הרפואי. עם זאת, שירות המבחן המליץ על תכנית בהיקף של 100 שעות, שהיא על-פי הערכתו תכנית שיש סיכוי כי הנאשמת תעמוד בה. אינני סבורה כי ענישה מותנית, ואף לא שירות לתועלת הציבור בהיקף המצומצם שעליו הומלץ, יש בהם כדי להוות מענה הולם לשיקולי הענישה שנמנו לעיל. בסופו של יום, ובשעה שלא הוצגו כל נימוקים או שיקולים רפואיים, המצדיקים אף חריגה ממתחם העונש ההולם, נראה כי אין מקום לגזור עונש החורג מן המתחם שנקבע".

לפיכך, גזר בית-משפט קמא את העונש שצוין לעיל, שכלל רכיב של 30 ימי מאסר בפועל.

6. בא כוח המערערת מלין על הטלת עונש המאסר בפועל על המערערת. לטענתו הטלת מאסר בפועל על אישה בגילה ובמצב בריאותה של המערערת בגין המעשים שבהם הורשעה אינה מידתית, ובנוסף אין בעונש ביטוי לכך שמעשיה של המערערת לא גרמו כל נזק וכן לחלוף הזמן מאז האירוע.

7. ב"כ המשיבה גורסת, כי לנוכח מהות העבירות ונסיבות ביצוען, צדק בית-משפט קמא בגזר דינו; זאת מטעמי גזר-הדין.

8. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שנגזרו על-ידי הערכאה הדיונית שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה (ע"פ 2422/15 איתן סרור נ' מדינת ישראל (7.11.16)).

עבירות אלימות כלפי שוטרים, המתבצעות על רקע לאומני, מרובות ופגיעתן בביטחון הציבור ובסדר הציבורי קשה. מדובר בעבירות המתבצעות כחלק מפעילות רחבת היקף של ציבור שמטרתו לפגוע בשוטרים כנציגי המדינה. היקפם הרחב של מעשי האלימות והפרות הסדר, ומטרתם המוצהרת לפגוע במדינה וברשויותיה, מחייבים לעיתים קרובות לקבוע ענישה המעדיפה את שיקולי הגמול וההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של המורשע בהן. עבירות מהסוג האמור, המתבצעות בהר הבית, חמורות עוד יותר, בשל הפוטנציאל הממשי להסלמה הטמון באירועים המתרחשים במקום זה. כאמור, המערערת לקחה חלק פעיל בהתפרעות בהר הבית, ובעצמה השמיעה קריאות, השליכה כיסא פלסטיק לעבר שוטר שהוביל עצור ופגעה בשוטר.

נוכח האמור לעיל, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם למעשים עומד על מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצדם של עונשים נוספים.

9. בענייננו, בוצעו העבירות על-ידי אישה מבוגרת וחולנית, ובשל כך הוזמנה חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות. ואולם, משמצא הממונה כי המערערת אינה מתאימה לעבודות שירות לנוכח מצבה הרפואי, ומשמצא בית-משפט קמא כי המלצת שירות המבחן להסתפק בהטלת שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות בלבד אינה הולמת, החליט לגזור עליה עונש מאסר בפועל לתקופה קצרה בת חודש אחד.

10. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה, כי לא נפל פגם בגזר-דינו של בית-משפט קמא הן בקביעת מתחם הענישה והן בשיקולי הענישה, זאת מבלי שאנו קובעים מסמרות בעניין זה; ואולם, בשל חלוף כחמש שנים מעת ביצוע העבירה, נסיבותיה האישיות החריגות של המערערת על-רקע מצבה הרפואי, והעובדה שהוגשו לעיונינו מסמכים רפואיים על מצבה הרפואי הקשה של המערערת - החלטנו לקבל את הערעור, במובן זה שרכיב המאסר בפועל של 30 יום יומר בשירות לתועלת הציבור, זאת בהיקף כפול מזה שהומלץ על-ידי שירות המבחן.

11. על-יסוד האמור לעיל, הערעור מתקבל במובן זה שרכיב המאסר בפועל של 30 יום יבוטל, וחלף רכיב זה יוטל על המערערת שירות לתועלת הציבור, בהיקף של 200 שעות בלשכת הרווחה במזרח ירושלים. יתר חלקי גזר הדין יוותרו על כנם.

על ב"כ המערערת להמציא את פסק-הדין למערערת ולתאם את התייצבותה לביצוע השירות לתועלת הציבור.

המזכירות תמציא עותקים מפסק-הדין לב"כ הצדדים, לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, י"ב בטבת התשע"ט, 20.12.18, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, סגן נשיא